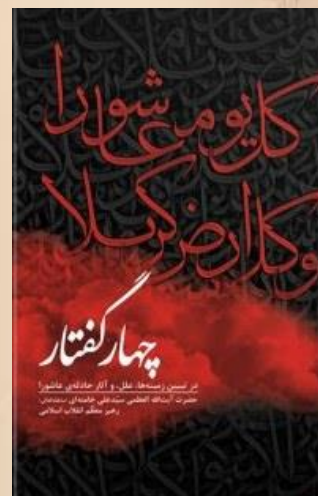

چهار گفتار

پدیدآور: سید علی خامنه‌ای

ناشر: انقلاب اسلامی

تعداد صفحات: ۱۳۲

این کتاب شامل چهار سخنرانی حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی است که با توجه به موضوع مشترک تمامی آنها یعنی تبیین و تحلیل زمینه‌ها و عوامل مؤثر در بروز حادثه‌ی عاشورای سال شصت و یک هجری قمری در کربلا اینک به صورت مجموعه منتشر می‌گردد. در تمامی گفتارهای چهارگانه هدف از این مباحث توجه دادن جامعه‌ی اسلامی به عوامل بروز انحراف جامعه‌ی صدر اسلام به منظور جلوگیری از تکرار فاجعه‌ی عاشورا در دوران معاصر است.

گفتار اول در ۲۲/ ۴/ ۱۳۷۱ مصادف با سالروز شهادت امام علی (ع) و در جمع فرماندهان گردانها و گروهانها و دسته‌های عاشورایی نیروهای مقاومت بسیج سراسر کشور ایران ایراد شده و با توجه به موضوع درسها و عبرتهای عاشورا، مسئله‌ی عبرتهای عاشورا مورد تشریح قرار گرفته است.

گفتار دوم در ۱۹/ ۳/ ۱۳۷۴ مصادف با سالروز عاشورای حسینی در قالب خطبه‌ی اول نماز جمعه‌ی تهران ایراد شده و هدف اصلی قیام امام حسین (ع) مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است.

گفتار سوم در ۲۰/ ۳/ ۱۳۷۵ در دیدار فرماندهان لشکر ۲۷ حضرت محمد رسول الله (ص) بیان شده و با توجه به تاکید قرآن کریم بر لزوم عبرت‌گیری از تاریخ، موضوع دلایل انحراف جامعه‌ی اسلامی پس از پنجاه سال از بعثت پیامبر اکرم (ص) مورد بحث قرار گرفته است.

گفتار چهارم در محرم ۱۸/ ۲/ ۱۳۷۷ در قالب خطبه‌ی اول نماز جمعه‌ی تهران ایراد شده و با اشاره به گفتار اول، موضوع عبرتهای عاشورا مجدداً با وسعت بیشتر مورد بررسی قرار گرفته است.

در تمامی گفتارهای چهارگانه هدف از این مباحث توجه دادن جامعه‌ی اسلامی به عوامل بروز انحراف جامعه‌ی صدر اسلام به منظور جلوگیری از تکرار فاجعه‌ی عاشورا در دوران معاصر است.

عزاداری و ذکر مصیبت است. این کتاب در ۲۹۶ صفحه، تهیه و در پاییز سال ۹۰ توسط انتشارات انقلاب اسلامی روانه کتابفروشی ها شده است. این کتاب برای سن جوان و دانشجو پیشنهاد می گردد

بخشی از کتاب ۷۲ سخن عاشورایی را با هم مرور می کنیم:
در قضیه‌ی حرکت عاشورا، نکات بسیار زیادی هست که اگر دنیای اسلام و متفکرین جهان اسلام درباره‌ی آنها، از ابعاد مختلف بررسی کنند، راههای زندگی اسلامی و تکلیف نسلهای مسلمان در شرایط مختلف، از این حادثه و آنچه که از مقدمات و مؤخرات، آن را احاطه کرده است، معلوم خواهد شد.

یکی از این درسه‌ها، این نکته‌ی مهم است که حسین بن علی (علیه السلام)، در یک فصل بسیار حسّاس تاریخ اسلام، وظیفه‌ی اصلی را از وظایف گوناگون و دارای مراتب مختلف اهمیّت، تشخیص داد و این وظیفه را به انجام رساند. او در شناخت چیزی که آن روز دنیای اسلام به آن احتیاج داشت، دچار توهم و اشتباه نشد. در حالی که این، یکی از نقاط آسیب‌پذیر در زندگی مسلمین، در دورانهای مختلف است؛ یعنی اینکه، آحاد ملت و راهنمایان آنها و برجستگان دنیای اسلام، در برهه‌ای از زمان، وظیفه‌ی اصلی را اشتباه کنند. ندانند چه چیز اصلی است و باید به آن پرداخت و باید کارهای دیگر را - اگر لازم شد - فدای آن کرد؛ و چه چیز فرعی و درجه‌ی دوم است و هر حرکت و کاری را به قدر خود آن باید اهمیّت داد و برایش تلاش کرد.

هفتاد و دو سخن عاشورایی

پدیدآور: سید علی خامنه‌ای

ناشر: انقلاب اسلامی

تعداد صفحات: ۲۹۵

ویژگی اصلی این کتاب آن است که ما را کاملاً در برزخ قرار می دهد که اکنون در کربلای امروز در کدام جایگاه قرار داریم؟ یزیدی هستیم یا حسینی؟ صحبت های بسیار شیوا و رسای رهبر انقلاب به همراه تدوین بسیار دقیق علیرضا قهرودی و همینطور متن های کوتاه و مرتب این کتاب باعث نمی شود که شما در طول خواندن این کتاب ذره‌ای احساس خستگی کنید.

این کتاب گزیده ای از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره مسائل مختلف مربوط به نهضت حسینی است که از خرداد ۱۳۶۸ تا تیرماه ۱۳۹۰ در محافل و مجالس گوناگون ایراد و در قالب ۷۲ سخن جمع آوری شده است. کتاب «۷۲ سخن عاشورایی» دارای یک فهرست مطالعه موضوعی در ذیل عناوینی چون: زندگی و ابعاد شخصیت امام حسین (ع)، اهداف و فلسفه قیام، درس ها و عبرت های عاشورا، اهمیت ماه محرم و برگزاری مجالس

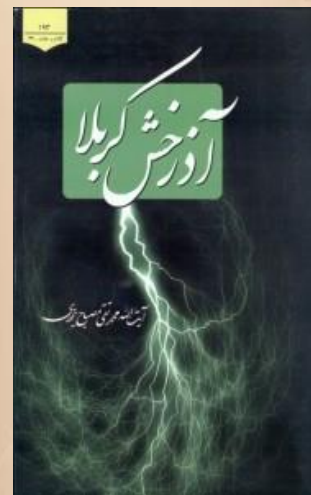
آذرخش کربلا

پدیدآور: محمد تقی مصباح یزدی

ناشر: موسسه آموزشی و پژوهشی

امام خمینی (علیه السلام)

تعداد صفحات: ۳۳۶

این اثر، مجموعه چند سخنرانی استاد مصباح یزدی، در تحلیل قیام عاشورا و بیان اهداف امام حسین (ع) از اقدام علیه یزید است. نویسنده این اثر برای زدودن برخی شبهات موجود درباره بزرگداشت عاشورا و علل و زمینه‌های بروز آن و گریه و عزاداری بر امام حسین (ع) مجموعه حاضر را تدوین کرده است. وی به روش تحلیلی و با استناد به آیات و احادیث، هدف امام حسین (ع) را اجرای حدود الهی و عمل به وظیفه امر به معروف و نهی از منکر دانسته و با اشاره به مندرجات برخی روزنامه‌ها، از مروجان تساهل و تسامح دینی و مردم‌سالاری که اعمال خشونت را به طور مطلق نفی می‌کنند، به شدت انتقاد کرده است.

در دیداری که مقام معظم رهبری با مردم قم داشتند، ایشان به منزل حضرت آیت الله مصباح یزدی نیز تشریف بردند. پس از دیدار و احوال‌پرسی، مقام معظم رهبری به حضرت آیت الله مصباح فرمودند: من سخنرانیهای شما را

که در کتاب «آذرخشی دیگر از آسمان کربلا» جمع آوری شده بود، مطالعه کردم. مباحث آن خیلی عالی بود. این مباحث عالمانه را که از عهده کمتر کسی بر می‌آید، ادامه دهید.

در این کتاب دوازده جلسه سخنرانی آیت الله مصباح یزدی را می‌خوانیم. وی در جلسات اول و دوم با عنوان «شبهاتی پیرامون عاشورا و بزرگداشت آن» در پاسخ به این شبهات به طرح موضوعاتی از قبیل علت گرامیداشت عاشورا بعد از گذشت بیش از هزار و چهارصد سال، چرا عزاداری می‌کنیم، آیا بهتر نیست به جای عزاداری از جلسات بحث و گفت‌وگو بهره ببریم؟ چرا باید دشمنان امام حسین (علیه السلام) را لعن کرد؟ می‌پردازد. این کتاب به همت مؤسسه فرهنگی نور به زبان ترکی آذری ترجمه و در سال ۲۰۰۳ در ۲۸۸ صفحه و با شمارگان ۶۰۰۰ نسخه چاپ و منتشر شده است.

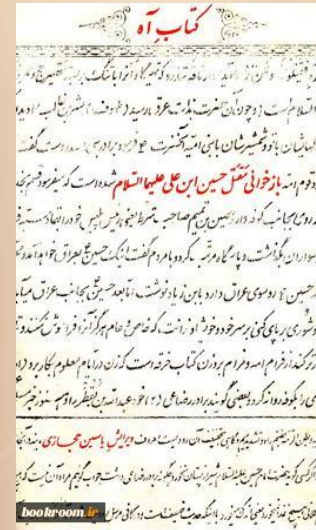
کتاب آذرخش کربلا با عنوان «بارقه من سماء کربلا» توسط حجت الاسلام والمسلمین محمد عبدالمنعم الخاقانی به زبان عربی ترجمه شد. انتشارات دارالتعارف للمطبوعات بیروت انتشار این کتاب را برعهده داشت. این مجموعه مشتمل بر ده فصل است: ۱. پاسخ به شبهاتی پیرامون بزرگداشت و قیام عاشورا ۲. اهمیت بزرگداشت قیام عاشورا ۳. پیشینه تاریخ قیام عاشورا ۴. انحراف جامعه در عصر امام حسین (ع) ۵. ریشه یابی واقعه عاشورا ۶. اهداف قیام عاشورا ۷. مفهوم و مصداق امر به معروف و نهی از منکر ۸. وظایف حکومت و مردم در شرایط حاضر ۹. امر به معروف و نهی از منکر در قرآن ۱۰. درسهایی از نهضت عاشورا

کتاب آه

پدیدآورنده: یاسین حجازی

ناشر: جام ظهور

تعداد صفحات: ۵۸۰

گفت و گو ها و نامه های تبادل شده میان شخصیت های دخیل در حادثه کربلای حسینی ۶۱ هجری قمری به تلاش یاسین حجازی در «کتاب آه» منتشر شده است.

«کتاب آه» حاصل بازخوانی و ویرایش مقتل «نفس المهموم» است. کتابی که اغلب نقل های صحیح مقاتل و کتب تاریخ را در خود گرد آورده و جزء جزء حادثه شهادت حسین بن علی (ع) را از ۶ ماه پیش تر تا روز حادثه عاشورای حسینی ثبت کرده است. «نفس المهموم» بیش از ۵۰ سال پیش به فارسی ترجمه شده است.

«نفس المهموم» نوشته شیخ عباس قمی است که به او لقب «خاتم المحلثین» داده اند. حجت الاسلام و المسلمین حاج شیخ عباس قمی، از محدثان پرکار قرن چهاردهم هجری است که در سال ۱۲۹۴ ه. ق در قم دیده

به جهان گشود. پدرش محمدرضا، کاسبی متدین و آگاه به احکام اسلام بود؛ چنانکه مردم برای آگاهی از فروع فقه و وظایف مذهبی خویش به ایشان رجوع می کردند.

در مقدمه این کتاب آمده است:

"کتاب هایی که برای ارایه یک تصویر یا چند خط از یک نامه، کلی سلسله اسناد و توضیح و تحلیل و تعلیقه برای خواننده ردیف می کنند، هم به او اجازه نمی دهند کولاژ خود را خودش کامل کند و هم بعضی وقت ها حوصله اش را سر می برد که تا ته بخواندشان و از روی صفحاتی نخوانده نپرد. این طوری هاست که تا بوده کتاب های این چنینی قیافه های خشک و جدی داشته اند و مفروض خوانندگان این بوده که وصالی سخت و کند و دیر می دهند و تا خود آگاه ترسیده اند از این که سراغشان بروند. این شاید برجسته ترین دلیل ناشناخته ماندن کتاب هایی نظیر «نفس المهموم» است."

حجازی می نویسد:

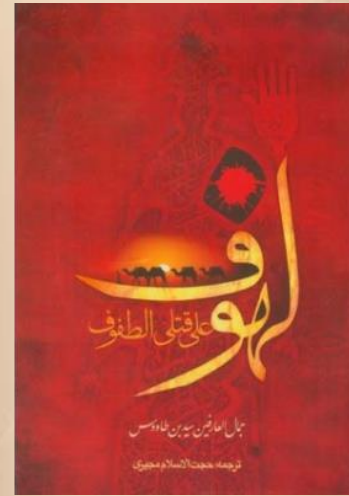
"من در این بازخوانی، خط حادثه را پررنگ کردم و به ترتیب و توالی وقوع حادثه ها دقت کردم و و گشتم آدم هایی را که اسمشان در اول حادثه یک چیز بود و در اثنای حادثه یک چیز و در انتها یک چیز دیگر، یکی کردم و نقل های پراکنده در جای جای کتاب را تجمیع کردم و رد نقل هایی را که با هم نمی خوانند، در کتاب های دیگر گرفتم تا نقل معقول تر و مشهودتر را بیاورم و تاریخ ها را همخوان کردم."

ترجمه لهوف

پدیدآور: سید بن طاووس

ناشر: بوستان دانش

تعداد صفحات: ۲۳۲

کتاب «اللهوف علی قتلی الطفوف» (آه‌های سوزان بر کشتگان بیابان) اثر سید بن طاووس می‌باشد که پیرامون شرح قیام امام حسین (ع) از حرکت ایشان از مدینه، حوادث روز عاشورا تا بازگشت اسرا به وطن می‌باشد. از مشخصه‌های این کتاب آن است که به صورت یک داستان پیاپی تنظیم شده است. در اعتبار این کتاب باید گفت هرچند روایات این کتاب مانند بسیاری از کتب تاریخی دیگر، بدون ذکر سلسله اسناد نقل شده است، اما بیشتر اندیشمندان گذشته و حال این مورد اعتماد می‌دانند.

«سید رضی الدین، علی بن موسی بن جعفر» مشهور به «سید بن طاووس» (متوفای ۶۶۴ق) از علمای بزرگ شیعه، آثار مهم و اثرگذاری را نگاشته است. یکی از این آثار، کتاب «اللهوف علی قتلی الطفوف» (آه‌های سوزان بر کشتگان بیابان) می‌باشد. این کتاب با نام «الملهوف» نیز شناخته می‌

شود. در انتساب این کتاب به سید بن طاووس شکی وجود ندارد و از جمله شواهد آن این است که سید در کتاب‌های دیگر خود از این کتاب یاد کرده است.

این کتاب، شرح قیام امام حسین (ع) از حرکت ایشان از مدینه، تا بازگشت اسرا به وطن می‌باشد. از مشخصه‌های این کتاب آن است که به صورت داستانی تنظیم شده است و این ویژگی، لهوف را به جهت ترتیب و شکل ساختاری، از کتاب‌های دیگر روایی جدا می‌کند.

او در تقریری زیبا از قیام امام حسین (ع) و هدف از اشک ریختن بر ایشان می‌گوید: «اگر بی‌تابی و مصیبت‌زدگی برای از بین رفتن نشانه‌های هدایت، تأسیس پایه‌های گمراهی و ... از توصیه‌های پیامبر (ص) و کتاب خدا نبود، ما در مقابل این نعمت بزرگ، جامه‌های سرور و بشارت به تن می‌کردیم، ولی چون در نالیدن به این مصیبت، رضایت صاحب روز معاد و منفعتی برای نیکوکاران به دنبال دارد، ما هم جامه گریستن پوشیدیم و با اشک ریختن انس گرفتیم.

روایات این کتاب - مانند بسیاری از دیگر کتب تاریخی - به صورت مرسل بوده و تنها آخرین راوی و یا آخرین کتابی که از آن نقل شده، ذکر شده است. با این وجود، سید از نقل مطالب اغراق‌آمیز که در کتب مشابه بوده خودداری کرده است. با توجه به شخصیت مؤلف و نیز هماهنگی بسیاری از مطالب ذکر شده در آن با نقل‌های دیگر، این کتاب در مجموع از مقاتل معتبر و قابل استناد به شمار می‌آید.

نامیرا

پدیدآور: صادق کرمیار

ناشر: کتاب نیستان

تعداد صفحات: ۳۳۶

نامیرا

صادق کرمیار

نوشتن داستانی که مخاطب، آخرش را می‌داند کار آسانی نیست. و اینجاست که کرمیار با نگاه درست به عاشورا و استفاده از عنصر «رمانس» به خوبی بهره گرفته است.

«نامیرا» داستانی شخصیت‌محور است؛ رمانی با خرده‌روایت‌هایی از تغییر روش، هدف، آرزو و عاقبت آدم‌ها. این روزگار است که آدم‌ها را در محک انتخاب شدن و انتخاب کردن می‌گذارد و نویسنده‌ی نامیرا فقط تصویرساز صادق این رویدادهاست. نویسنده‌ی کتاب را به سبک رمان‌های کلاسیک با شروعی آرام آغاز می‌کند، تصویرسازی می‌کند، شخصیت‌ها را یک به یک وارد داستان می‌کند، آن‌ها را معرفی می‌کند و با داستان پیش می‌برد. «نامیرا» اسیر

اختلاف روایت‌های تاریخی نشده و البته از عقبه‌ی تحقیقی درستی بهره برده است.

این اثر درباره‌ی دختر و پسری جوانی است که بین سرداران بزرگ برای حمایت از امام حسین (ع) و یزید تردید دارند؛ در ادامه داستان، این دو جوان طی استدلال‌های مختلف به حقانیت امام حسین (ع) پی می‌برند.

بخشی از کتاب نامیرا به انتخاب نویسنده

ماه کم‌کم از زیر ابری تیره بیرون می‌آمد. پای برکه‌ای کوچک، آتش بلندی برپا بود و عبدالله بن عمیر و ام‌وهب کنار آتش نشسته بودند و پای سفره‌ای مختصر شام می‌خوردند. اسب‌های آن دو به درختی در حاشیه برکه بسته بود. تنها صدای هرم آتش و سوختن خس و خاشاک و چوب‌های خشک درون آتش به گوش می‌رسید. ام‌وهب میل چندانی به خوردن نداشت و این را عبدالله درک می‌کرد، اما به سکوت می‌گذراند. بی‌میلی ام‌وهب کم‌کم کلافگی او را شدت داد و یکباره از پای سفره برخاست و به کنار برکه رفت و به زانو نشست. به عکس ماه در برکه چشم دوخت. ام‌وهب زانو به بغل خیره‌ی آتش بود. عبدالله ناگهان صدای چکاچک شمشیرها و نیزه‌ها را شنید. یکباره از جا پرید و به ام‌وهب نگریست که هم‌چنان آرام نشسته بود و به آتش می‌نگریست. صدا قطع شد، اما عبدالله آرام به سراغ شمشیرش رفت و آن را از نیام بیرون کشید. ام‌وهب از رفتار او حیرت کرد و با تعجب برخاست.

ظالمانه‌ی عاشورا در کنار برادرش امام حسین علیه دشمن جنگید و در نهایت نیز به عنوان علم دار دشت کربلا به فیض شهادت رسید. سیدمهدی شجاعی در رمان سقای آب و ادب زندگی حضرت ابوالفضل (ع) را با روایتی شاعرانه توصیف می‌کند و در خلال داستان ابعاد جدیدی از شخصیت بزرگوار حضرت عباس را به تصویر می‌کشد.

سقای آب و ادب در ۱۰ فصل روایت شده است. فصل‌های کتاب

عبارتند از «عباس علی»، «عباس ام‌البنین»، «عباس عباس»، «عباس سکینه»، «عباس مواسات»، «عباس زینب»، «عباس ادب»، «عباس حسین»، «عباس فرشتگان» و «عباس فاطمه». نویسنده در هر فصل سعی دارد تا قسمتی از شخصیت ابوالفضل (ع) را به نمایش بگذارد. در توصیف هر فصل رفت و آمدهای بسیاری وجود دارد و به صورت سیال اتفاقات داستان روایت می‌شود. در روایت تمام فصول، شجاعی از مستندات تاریخی برای پیش بردن داستان خود کمک گرفته است. اما در فصل نهم «عباس فرشتگان» راوی، شیوه‌ی نگارش خود را تغییر می‌دهد و بیشتر از زبان فرشتگان مدحیه‌ای در رثای حضرت عباس (ع) گفته می‌شود: «ما فرشتگان؛ فرشتگان هفت آسمان، بر خود فرض می‌شماریم که پا به میدان بگذاریم و پرده از رخسار حضرت ابولفضائل برداریم. و ناگفته پیداست که این نه بدان معناست که ما قادریم پرده از اسرار حضرت ابولفضائل برداریم. چرا که رخسار جلوه‌ای از جلوات حضور عیان است و اسرار، جنس و جوهری از علوم در پرده و معارف پنهان. و میان این دو، فاصله میان زمین است تا آسمان.»

سقای آب و ادب

پدیدآور: مهدی شجاعی

ناشر: کتاب نیستان

تعداد صفحات: ۲۶۴

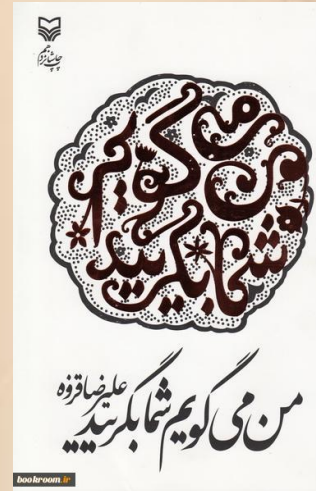
واقعه‌ی عاشورا، عظیم‌ترین رخداد تاریخ تشیع و به نوعی حافظه‌ی جمعی اسلام شیعی است. نبرد «امام حسین (ع)» تشنه لب، تنها جنگی ساده بین حق و باطل نیست، بلکه پیامی ابدی برای آزادی‌خواهان قلمداد می‌شود. دکتر علی شریعتی واقعه عاشورا را چنین توصیف می‌کند: «امروز شهیدان پیام خویش را با خون گذاشتند و روی در روی ما روی زمین نشستند تا نشستگان تاریخ را به قیام بخوانند.» عاشورا رویدادی مذهبی نیست، فرهنگی است تا به انسان‌ها یادآوری کند برای احقاق حق خود تا سر حد مرگ باید جنگید، زیرا تنها در این صورت است که رستگاری میسر می‌شود. در امتحان الهی عاشورا، تنها ۷۲ نفر در حاشیه فرات سربلند شدند. حضرت عباس سقای دشت کربلاست که در نبرد

من می گویم شما بگریید

پدید آور: علیرضا قزوه

ناشر: سوره مهر

تعداد صفحات: ۳۲۴

مجموعه‌ی شعری است جمع آوری شده توسط علیرضا قزوه؛ در مقدمه این کتاب آقای قزوه از وضعیت نامطلوب شعرهای خوانده شده در رئای امام حسین (علیه السلام) شکایت می‌کند و می‌گوید که این مجموعه را برای این بوجود آورده است که اشعار زیبا و بدون هجو این نوع سبک را در اختیار علاقه‌مندان قرار داده باشم.

کتاب حاضر، مجموعه از مرثیه‌های عاشورایی است که آن را علی رضا قزوه در پنج فصل آورده است. مرثیه‌های عاشورایی کتاب از سیف فرغانی، مولانا جلال الدین بلخی، محتشم کاشانی، اقبال لاهوری و شاعران صاحب اثر معاصر، همچون حمید سبزواری، محمدعلی مرادش و ده‌ها شاعر معروف و مشهور معاصر و شاعران نوقلم، تشکیل شده است.

گردآورنده، عناوین فصل‌ها را به این صورت نامگذاری کرده است: «فصل اول: این حسین کیست؟، با کربلا، با حسین (ع)»، «فصل دوم: ای پدر جان هم‌رهان بستند بار.. به شهیدان هاشمی، حضرت علی اصغر، حضرت علی اکبر و حضرت ابوالفضل العباس (ع)»، «فصل سوم: ناله عشق است و آتش می‌زند (دمی با اصحاب وفادار امام)»، «فصل چهارم: گودال قتل گاه پر از بوی سیب بود (یک شب و روز عاشورا)» و «فصل پنجم: زینب اسیری رفت و ما بر جای بودیم (بعد از عاشورا)». هر فصل با شاعرانی آورده شده است که مرثیه‌ای در این باب سروده اند.

علی رضا قزوه در مقدمه کتاب می‌نویسد:
این سال‌های آخر، شعرهایی از این جا و آن جا از برخی مداحان آشنا و نام آشنا می‌شنوم که به جای آنکه دل را بارانی کند، دل را به درد می‌آورد. برخی نیز داعیه خودنمایی دارند، حال آنکه اصل در کربلا گم شدن است و به اصل خویش رسیدن. همین انگیزه‌ای شد تا این اشعار را در دفتری فراهم آورم و هدیه‌اش کنم به مداحان سوخته دل آل الله، به خصوص آنان که به لحن عاشورا تکلم می‌کنند و حنجره‌شان وقف امام حسین (ع) و یاران اوست. می‌توانستم به جای این شعرها اشعاری انتخاب کنم که زرق و برق الفاظش امروزی تر باشد، اما فرمان از دل گرفتم و حکایت چنین شد که می‌بینید. تلاش شده است تا در شعرهای این دفتر ضعف‌های دستوری و زبانی و به خصوص محتوایی کمتر به چشم بیاید.